

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 243: Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet, lov om ændring af forskellige energifgiftslove og lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter. (Indførelse af eldistributionsbidrag m.v.).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 4/5 99).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik Mortensen (S):

Den korte tekst på lovforslaget her er indførelse af et eldistributionsbidrag, og det er jo et veldefineret begreb i hvert fald for dem, som har arbejdet med det indtil nu både i forbindelse med finanslov og i forbindelse med aftalen om elliberalisering. Så vidt så godt.

Men der er jo også et andet punkt i lovforslaget, en mere praktisk foranstaltning, hvor der bliver beskrevet, hvorledes de forskellige afgifter, både den nye distributionsafgift og den kendte energiafgift, afregnes via det system, som nu kommer til at hedde netselskaberne, en praktisk og fornuftig ordning på det spørgsmål og alt i alt jo en nødvendig lovgivning i forlængelse af forslaget om elliberalisering.

Det er selvfølgelig et forslag, som Socialdemokratiet kan støtte.

Peter Hansen-Nord (V):

Som den forrige taler var inde på, er lovforslag nr. L 243 en del af energireformen og en del af det aftalegrundlag, som også ligger i finansloven, så derfor kan vi i Venstre støtte forslaget, som det ligger.

Det var et element i energireformen, som er god, at alle, der har et forbrug over 15 gigawatt, helt slipper for afgift, at momsregistrerede virksomheder får modregningsret for 3 af de 4 øre, de skal betale, og at almindelige forbrugere, som vi jo alle sammen er, får en distributionsafgift på 4 øre.

Jeg håber så, at den EU-notificering, der skal finde sted for at få det her til at falde på plads, sker ret hurtigt, så vi alle kan bekræfte hinanden i, at det, vi har aftalt, også kan holde stik. Jeg har fornemmet, at det især er problematikken med dem over 15 gigawatt, der helt frihol-

des, som EU vil kigge lidt ekstra efter i sømmene.

Jeg må også sige, at der opstår jo en vis asymmetri imellem eldistributionsbidraget ved det frie elmarked og så på den anden side fordelene ved det frie elmarked. Jeg håber, at den her periode bliver så kort som muligt, så vi også over for almindelige elforbrugere hurtigt kan påvise, at de positive ting ved det frie elmarked hurtigt kommer på afregningsbilaget, når man skal betale sin elregning.

Så vil jeg gerne for en sikkerheds skyld fastslå, at den virkning af elafgiften, som henhører under pinsepakkeforliget, er vi som bekendt ikke deltagere i, og den tager vi selvfølgelig afstand fra. Jeg forstår godt, man regner den ind her for at fortælle, hvor man ender henne, men jeg vil gerne slå helt fast, at pinsepakkeforliget og den afgiftsstigning, der fulgte med det, har vi hverken lod eller del i.

I øvrigt vil jeg anbefale forslaget til videre behandling i Skatteudvalget, og at vi for så vidt ret hurtigt kan få det behandlet og få det vedtaget.

Frank Dahlgaard (KF):

Det lovforslag, L 243, vi har til behandling her, er jo et led i aftalen om en elreform og liberalisering af elmarkedet mellem et heldigvis stort flertal af partier her i Folketinget. Det er klart, at Det Konservative Folkeparti tilslutter sig dette forslag og kan gå ind for det.

Det drejer sig først og fremmest om denne eldistributionsafgift, som på årsbasis vil skaffe, når den er kørt ind, 720 mio. kr., men i indeværende år, når loven træder i kraft den 1. juli, 300 mio. kr. Det er jo også forudsat i finanslovsforliget for indeværende år, som Det Konservative Folkeparti deltager i.

Vi håber på og går ud fra, at det bliver muligt og accepteret også fra EU's side, at hvor der er tale om større elforbrug end 15 mio. kWh, bliver man fritaget for afgiften. Hvis det ikke skulle ske, mener vi fra konservativ side, at forligspartierne har en forpligtelse til på anden måde at prøve på at hjælpe disse meget stærkt energiforbrugende virksomheder, som ellers vil få en urimelig byrde.

Fra konservativ side er vi ikke glade for de dele, der har med pinsepakken at gøre. Det er ikke vores bord. Der siger vi præcis, som Venstres ordfører sagde, men ellers er det her forslag en del af aftalen og helt klart: Vi stemmer for det.

Aage Frandsen (SF):

Dette lovforslag er en udløber af aftalen om el-reformen. Det er en skattelov, men i vores parti har det været sådan, at det har været energiordføreren, der har ført forhandlingerne på SF's vegne. Jeg skal fremføre vores synspunkter i den her sag.

Det, det drejer sig om her, er jo, at man følger op i forhold til elreformen og indfører en betaling for transport af el, et såkaldt eldistributionsbidrag, som allerede i 1999 skal give 300 mio. kr. og derefter 720 mio. kr. til statskassen.

Derudover sker der en omlægning af tilskuddet til vedvarende energi fra finansiering over statskassen til en finansiering direkte over forbrugernes elpris, men det er ikke en del af det lovforslag, som vi har til behandling nu.

Når kravet om at skaffe penge til statskassen var givet, og det var det på forhånd, inden elforhandlingerne gik i gang, så synes vi, det er fornuftigt at lægge afgift på transport af el, men vi kunne have ønsket os en anden fordeling af afgiften på henholdsvis almindelig husholdning, industri og landbrug. Fordelingsmæssigt kunne det have været bedre. På denne her måde er det efter vores opfattelse de almindelige husholdninger, der kommer til at betale mest. Vi synes, man godt kunne have haft det sådan, at det var proportionalt i forhold til forbrug.

Kravet om at skaffe 1,3 mia. kr. i 1999 indebærer derfor, at elprisen isoleret set stiger. Spørgsmålet er så, hvordan elprisen påvirkes i nedadgående retning af markedsåbningen og eventuelle rationaliseringer som følge heraf. Det er meget vanskeligt på nuværende tidspunkt at sige noget kvalificeret om, hvordan elprisen vil udvikle sig. Vi har ikke på noget tidspunkt sagt, at der var sikkerhed for, at elprisen ikke ville stige. Det er forkert at tilkendegive noget sådant, når vores forventninger nok er det modsatte.

Men det er en del af den aftale, der blev lavet om elreformen, og da vi er med i den aftale og støttede den aftale, støtter vi også det her lovforslag.

Klaus Kjær (DF):

Lovforslaget er en følge af aftalen om tilpasning af den danske afgiftsstruktur på energiområdet til nye, liberaliserede forhold på elmarkedet. El-liberaliseringen medfører stigende mulighed for markedsadgang for producenter, forhandlere og forbrugere af elektricitet, hvilket igen med-

fører, at reglerne for betaling af afgiften af elektricitetsforbruget må tilpasses for at tage højde for de nye aktører på elmarkedet.

Det foreslås derfor, at det i det fremtidige afgiftssystem som udgangspunkt vil være netselskaberne, der skal betale el- og CO₂-afgiften til staten. Denne del af lovforslaget har Dansk Folkeparti for så vidt ikke noget imod. Men samtidig foreslås indført et såkaldt eldistributionsbidrag som et tillæg til den eksisterende elafgift. Det betyder, at elafgiften forhøjes med 5 øre pr. kWh for husholdninger. De momsregistrerede erhverv vil generelt blive belastet med 1 øre pr. kWh netto, og alle ikkemomsregistrerede virksomheder vil blive belastet med det fulde bidrag på 4 øre pr. kWh.

Lovforslaget betyder således en forhøjelse af elprisen for en husstand i parcelhus med ca. 200 kr. om året. Hvis der er tale om et parcelhus, der er så uheldigt indrettet, at det opvarmes elektrisk, vil prisen stige med ca. 750 kr. pr. år.

Alt i alt skønnes lovforslaget at indbringe et merprovenu til staten på 720 mio. kr. Godt nok indeholder lovforslaget en lempelse i eldistributionsbidraget for forbrugere over 15 mio. kWh, men for virksomheder, som aftager store mængder el, vil det alligevel betyde ekstraregninger i millionklassen. F.eks. har Det Danske Stålvalseværk i Frederiksværk beregnet, at ekstraregningen vil løbe op imellem 7,5 og 8,5 mio. kr. næste år.

I bemærkningerne til lovforslaget anføres det, at elprisen dog skal ses i sammenhæng med, at andre forhold trækker i retning af en lavere elpris, f.eks. øget liberalisering af markedet samt en skærpet priskontrol af de dele af elsektoren, hvor priserne fortsat er omkostningsbestemte.

På mig virker argumentationen nærmest lidt bagvendt, da realiteten er, at den besparelse, som forbrugerne og erhvervslivet opnår som følge af en liberalisering på elmarkedet, med det samme inddrages til nye skatter. Det er klart, at Dansk Folkeparti ikke på nogen måde kan medvirke til en sådan forhøjelse af elafgiften.

Ud over den her foreslåede eldistributionsafgift vil elprisen stige som følge af de ekstra udgifter f.eks. til grøn el, som yderligere væltes over på borgerne og erhvervslivet.

Allerede i år skal der ifølge finansloven hentes 1,3 mia. kr. til statskassen fra energisektoren, og næste år bliver beløbet hævet til 2 mia. kr.

Dansk Folkeparti kan ikke medvirke til at gennemføre dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg må korrigere det, hr. Klaus Kjær siger her fra talerstolen, idet en ting ikke er korrekt.

Det er således, at alle virksomheder, herunder Stålvalseværket, der har et forbrug på over 15 gigawatt timer om året, slipper helt for afgiften. Op til de 15 gigawatt skal man kun betale 1 øre, hvilket maksimalt kan blive 150.000 kr. om året og ikke de 7-8 mio. kr., som hr. Klaus Kjær påstod.

(Kort bemærkning).

Klaus Kjær (DF):

Jeg sagde i min ordførertale, at der sker en lempelse for forbrug over 15 mio. kWh. Det er også en lempelse, hvis der ikke betales afgift af det. Men afgiften for erhvervslivet som sådan betyder, at op til de her 15 mio. kWh om året betales altså en afgift, som f.eks. Det Danske Stålvalseværk har beregnet til at ville udgøre omkring 8 mio. kr. om året.

Morten Helveg Petersen (RV):

Lovforslaget skal ses i forlængelse af både finansloven for 1999 og liberaliseringen af elmarkedet. Liberaliseringen betyder også ud over en skærpet konkurrence, at de gældende regler for registreringen efter elafgiftsloven kommer under pres. Derfor er der behov for en justering, og der lægges op til en justering af reglerne for registreringspligten, fordi en konsekvens af elliberaliseringen let bliver, at det ikke længere vil være så klart, hvem der er afgiftspligtig. Forslaget søger at klargøre dette ansvar gennem en opstramning af bestemmelserne.

I Det Radikale Venstre er vi positive over for elreformen, men vi mener naturligvis også, at der skal tages de nødvendige skridt for at sikre, at der ikke opstår uklarhed omkring afgiftspligten.

Endvidere indføres der også et såkaldt eldistributionsbidrag, der indarbejdes i den gældende elafgift. Vi synes i det hele taget, at lovforslaget indeholder fornuftige og rimelige overvejelser, og vi kan støtte det.

Søren Kolstrup (EL):

Lovforslaget, vi her har til behandling, er en udmøntning af regeringens finanslovaftale med de borgerlige partier om, at energireformen skal give staten et samlet provenu på 2 mia. kr. årlig. Dette lovforslag skal sikre staten godt en tred-

jedel af denne indtægt. Det er så denne finanslovbinding, der har lagt gift ud for de politiske forhandlinger om en fornuftig energireform og i stedet har medført en total liberalisering, som rækker betydelig længere, end selv EU kræver det af Danmark.

Med lovforslaget her indfører regeringen, SF og de borgerlige partier bag energireformen en grøn afgift, som intet andet formål har end at skaffe indtægter til staten; ikke én krone føres tilbage til fornuftige formål. Tilmed er afgiften skruet sådan sammen, at det er de almindelige elforbrugere, som kommer til at bidrage med langt den største del af denne lovs samlede afgift. Jeg tror, det var SF, der også anmærkede det forhold, så jeg kan da konstatere, at SF ikke har tabt hovedet, selv om man er en del af den her reform. Det er en fuldstændig velkendt sag for både regeringen og SF, at grønne afgifter vender den tunge ende nedad, så det er de socialt svageste og børnefamilierne, der betaler denne afgift.

Jeg skal heller ikke undlade at sige, at det fremover vil lyde hult, når de borgerlige partier rejser kritik af grønne afgifter. Det er jo just dem, de har været med til her, oven i købet med et fiskalt sigte.

Enhedslisten kan godt støtte grønne afgifter, når de har et fornuftigt formål, og når provenuet går til at fremme en miljørigtig omstilling i samfundet, men denne afgift er ikke forbundet med nogen form for fornuft, og derfor kan Enhedslisten ikke støtte lovforslaget.

Vi siger nej tak.

Kim Behnke (FP):

Fremskridtspartiet har senest i fredags, hvor vi havde diskussionen om elreformen, meddelt, at vi støtter den elreform.

Der er både gode og dårlige frugter i kurven, men selv om dette lovforslag umiddelbart kunne virke som et af de sure ribs i bundtet, er det nu vores opfattelse, som det hedder på nuddansk, at det slet ikke er så ringe endda, fordi forligsparterne jo har forpligtet sig i finanslovaftalen for 1999 til at sørge for, at forbrugerne får lavere elpriser.

Inden vi når frem til tredjebehandlingen af det her forslag og elreformforslagene, må vi jo derfor gå ud fra, at der i de respektive udvalg er redegjort for, hvordan finanslovaftalens forpligtelse om billigere el til forbrugerne rent faktisk kommer til udtryk over for den enkelte forbruger. Venstres ordfører, hr. Peter Hansen-

Nord, var inde på, at det var sådan over tid, men det er der ikke tale om i finansloven. Finansloven gælder for 1999, så det må allerede være fra år 2000, at de her principper kommer til at gælde. Vores forventning er også, at det kommer til at ske. På alle andre områder, hvor man er gået fra monopolvirksomhed og til fri konkurrence, har det resulteret i lavere priser.

Derfor mener vi også, at det er lidt forstemmende, når Dansk Industri skælder så meget ud over den øre, som danske industrivirksomheder, der har et strømforbrug på under 15 gigawatt om året, skal betale. Hvis ikke Dansk Industri i forhandlinger med elproducenter er i stand til at forhandle deres nuværende elpriser én øre ned, så vil jeg sige til de repræsentanter for Dansk Industri: I gør ikke jeres arbejde ordentligt. Naturligvis kan det lade sig gøre at forhandle sig til lavere elpriser, også langt lavere end den øre, man kommer til at betale i denne distributionsaftalt.

Så er der nogle meget store elforbrugende virksomheder, der føler sig ramt af det her, og jeg har da også set udtalelserne fra Stålvalseværket, hvor man er vældig utilfreds. Problemet er, at Stålvalseværket har et andet udgangspunkt end det, der gør sig gældende for alle mulige andre. Stålvalseværket er allerede i dag blandt dem, vi kalder de syv, nemlig de syv virksomheder, som alene med hjemmel i EF-direktivet og de 100 gigawatt-timers forbrug om året har ret til at gå ud og forhandle sig til en lavere elpris, og det har Stålvalseværket allerede gjort. Stålvalseværket har allerede på sin bundlinje fået fornøjelsen af, at elmarkedet er blevet åbnet. At Stålvalseværket så eventuelt kommer til at kunne se det her lovforslag på sin bundlinje, synes jeg et eller andet sted ikke, det er helt rimeligt at skrive så højt om.

Det er ikke, fordi jeg skal være den, der står og anbefaler skatte- og afgiftsstigninger, og den del af forslaget, der vedrører pinsepakken, har vi naturligvis heller ingen sympati for, men selv det principielle, at vi får en distributionsaftalt, er en nødvendighed. Når Enhedslistens ordfører ikke kunne se, at der var noget som helst perspektiv i det her, så er det, fordi han glemmer at se det i sammenhæng med de forslag, vi behandlede i fredags. Vi flytter nemlig finansieringen af udgifter til vedvarende energi ud af finansloven, og så skal det i stedet finansieres af den samlede elreform, og det i sig selv er fornuftigt.

Derudover er vi altså også nødt til at tage højde for det faktum, at producenter i udlandet, Sverige, Norge, Tyskland osv., vil prøve at sælge og forhåbentlig får kontrakter på at sælge strøm til det danske marked, og de skal så naturligvis også betale gennem dette eldistributionbidrag. Derfor er teknikken og tankegangen korrekt.

Det er så også vores opfattelse, at som tiden går, og vi ser, hvordan den her afgift ligger, kan det være nødvendigt at se på den igen, men umiddelbart forventer vi klart, at selv for den private forbruger, der vil skulle betale 4 øre, vil de lokale eldistributionsselskaber, der fremover får et andet navn, som pligtleverandører osv. selvfølgelig skulle gå ud og forhandle kontrakter både med de elværker, de hidtil har fået strøm fra, og så sandelig også med alle mulige andre. Hvis ikke de er i stand til at hente de 4 øre hjem, så vil jeg også dér sige, at de ikke gør deres arbejde ordentligt, for allerede med de markedspriser, vi kender i dag, er der plads til, at man kan købe billigere strøm.

Vi skal vænne os til at gå fra en monopol-situation til en situation, hvor det er markedskræfterne, der kommer til at gælde. På alle andre områder har tilfældet været, at priserne er faldet, og det forventer vi også sker på det her område.

Med de bemærkninger støtter vi lovforslaget.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Det lovforslag, vi behandler, er jo en udmøntning, som også andre ordførere har været inde på, af to tidligere indgåede forlig, nemlig finanslovaftalen og aftalen om liberalisering af vor el.

Kristeligt Folkeparti er med i begge de forlig, og derfor støtter vi naturligvis også denne udmøntning.

Når der derimod er henvisning til pinsepakken, så er vi ikke med dér. Det siger jeg for en ordens skyld, ligesom et par andre ordførere har sagt det.

Men ellers støtter vi denne udmøntning, som vi finder rigtig og rimelig.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Jeg vil godt takke partierne bag elreformen for en selvfølgelig positiv modtagelse. Det er såmænd ikke overraskende, men alligevel tak for et både positivt forløb op til lovforslagets fremsættelse og også for bemærkningerne her under førstebehandlingen.

